

Bemærkninger til forslaget

I maj 1989 vedtog Folketinget en ændring af reglerne om folkeskolens styrelse, hvorved det hidtidige skolenævn blev erstattet af en skolebestyrelse og skolekommissionen blev nedlagt. Forældrenes indflydelse blev væsentligt styrket, idet de fremover fik flertallet i skolebestyrelsen.

Det første valg til skolebestyrelse fandt sted i foråret 1990, og en første funktionsperiode er netop afsluttet. Men hvor der for fire år siden var stor begejstring over de nye muligheder for selvbestemmelse, er begejstringen forud for det andet valg til skolebestyrelser en række steder afløst af skuffelse, fordi der alligevel ikke blev så meget at bestemme, som man havde forventet.

Der foreligger nu en række undersøgelser/evalueringer af den første valgperiode.

En undersøgelse fra Undervisningsministeriets Folkeskoleafdeling om decentralisering og selvforvaltning i folkeskolen påpeger bl.a., at kun 34 pct. af den tidligere skolekommissions opgaver er overført til skolebestyrelser eller skoleledere. Resten er overført til centralt niveau, dvs. kommunalbestyrelsen, dens udvalg eller forvaltningschefen (skoledirektør eller lignende).

90 pct. af kommunerne har decentraliseret på det økonomiske område. På andre områder er det især de mindre kommuner, der har decentraliseret, hvilket hænger sammen med, at det også er disse kommuner,

der har gennemført de mest gennemgribende reformer i forvaltningsstrukturen og den politiske struktur. Opgaver i den grå zone, altså ikke lovbestemte (skolebestyrelse eller kommunalbestyrelse), er hovedsagelig henlagt til skoleforvaltningens chef.

Undersøgelsen viser også, at et flertal af skolebestyrelsesmedlemmerne finder, at der er kommunikationsproblemer mellem skolebestyrelsen og de overliggende kommunale organer. Samarbejdet mellem skolebestyrelse og kommunalbestyrelse, herunder om de sager, hvor kommunalbestyrelsen indhenter udtalelser fra skolebestyrelsen, opfattes af mange som rituelle handlinger. Især de forældrevalgte udtrykker kritik af manglende lydhørhed hos f.eks. kommunalbestyrelsen.

Flertallet af skolebestyrelsesmedlemmer ønsker ikke genvalg. Tidsproblemet angives som hovedårsag, men 1/3 angiver manglende gennemslagsmuligheder, samarbejdsproblemer m.v.

Der er også utilfredshed med, at rådgivning fra skolebestyrelsen ikke er udslagsgivende i kommunen, men blot indgår som et enkelt element i beslutningsprocessen.

Hvis intentionerne i loven skal efterleves, er det vigtigt, at medlemmerne af skolebestyrelserne bliver taget alvorligt, og at de har reel indflydelse på skolens drift.